

III. DATORIA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA LA 31.12.2014

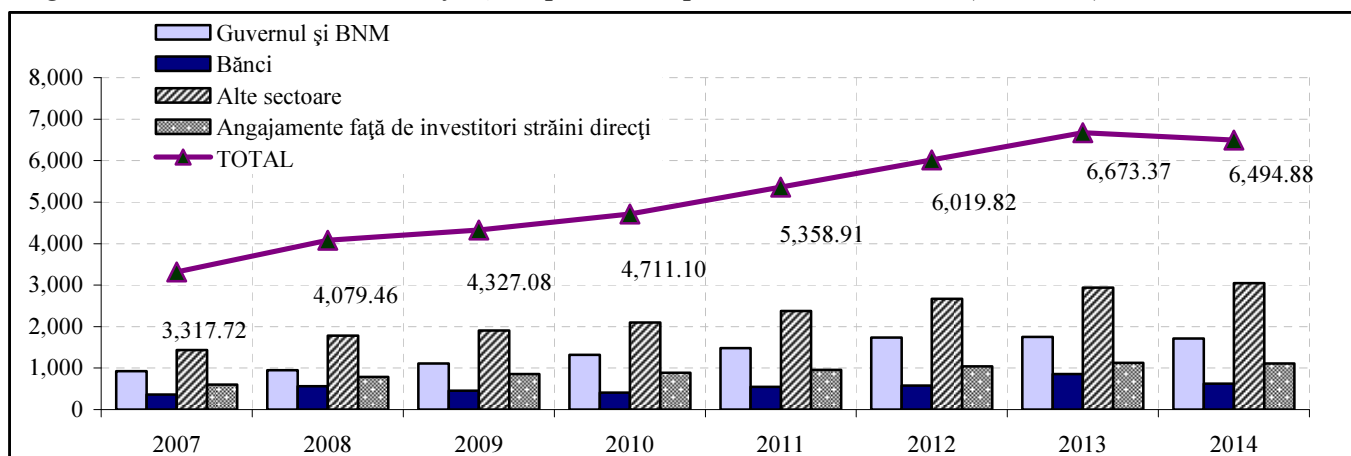
Evoluția și structura datoriei externe

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a micșorat pe parcursul anului 2014 cu 178.49 mil. USD (2.7 la sută) și la 31 decembrie 2014 a constituit 6,494.88 mil. USD (tabelul 30).

Tabelul 30. Datoria externă brută a Republicii Moldova, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sectorul guvernamental	957.50	1,116.18	1,157.92	1,265.59	1,305.17	1,320.37
Pe termen lung	957.50	1,116.18	1,157.92	1,265.59	1,305.17	1,320.37
Împrumuturi	773.63	934.90	977.77	1,084.14	1,123.89	1,149.88
Alocări de DST	183.87	181.28	180.15	181.45	181.28	170.49
Autorități monetare	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Pe termen lung	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Împrumuturi	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Bănci	457.60	406.62	544.11	581.82	856.83	625.62
Pe termen scurt	189.98	113.18	184.17	189.32	423.37	282.26
Împrumuturi	10.60	10.60	28.85	38.85	42.57	40.58
Valută și depozite	179.38	101.97	148.99	144.80	371.32	233.57
Alte angajamente aferente datoriei		0.61	6.33	5.67	9.48	8.11
Pe termen lung	267.62	293.44	359.94	392.50	433.46	343.36
Împrumuturi	267.62	293.44	359.94	392.50	433.46	343.36
Alte sectoare	1,905.46	2,100.09	2,372.80	2,665.71	2,938.52	3,045.63
Pe termen scurt	1,137.97	1,320.76	1,543.14	1,646.73	1,786.29	1,950.51
Împrumuturi	13.07	18.85	18.93	21.34	43.68	20.34
Credite comerciale	683.96	775.72	947.34	987.77	1,066.57	1,071.44
Alte angajamente aferente datoriei	440.94	526.19	576.87	637.62	676.04	858.73
Arierate	67.13	93.35	121.80	125.87	136.76	203.40
Altele	373.81	432.84	455.07	511.75	539.28	655.33
din care datoria pentru resurse energetice	372.19	419.64	453.45	505.67	537.66	653.71
Pe termen lung	767.49	779.33	829.66	1,018.98	1,152.23	1,095.12
Împrumuturi	767.49	779.33	829.66	1,018.98	1,152.23	1,095.12
Investiții directe: creditare intragrup	853.19	883.97	957.03	1,039.36	1,127.78	1,112.56
Angajamente față de investitorii străini	853.19	883.97	957.03	1,039.36	1,127.78	1,112.56
Pe termen scurt	75.20	84.26	100.59	111.26	116.90	146.31
Arierate	75.20	84.26	93.57	97.72	107.19	136.81
Împrumuturi de la investitorii străini			7.02	13.54	9.71	9.50
Pe termen lung	777.99	799.71	856.44	928.10	1,010.88	966.25
Împrumuturi de la investitorii străini	777.99	799.71	856.44	928.10	1,010.88	966.25
TOTAL	4,327.08	4,711.10	5,358.91	6,019.82	6,673.37	6,494.88

Diagrama 62. Datoria externă, la sfârșitul perioadei, prezentare sectorială (mil. USD)

Pe sectoare instituționale, datoria externă este repartizată după cum urmează: alte sectoare – 46.9 la sută, sectorul guvernamental – 20.3 la sută, angajamentele față de investitorii străini direcți – 17.2 la sută, sectorul bancar – 9.6 la sută, autoritățile monetare – 6.0 la sută (diagrama 62).

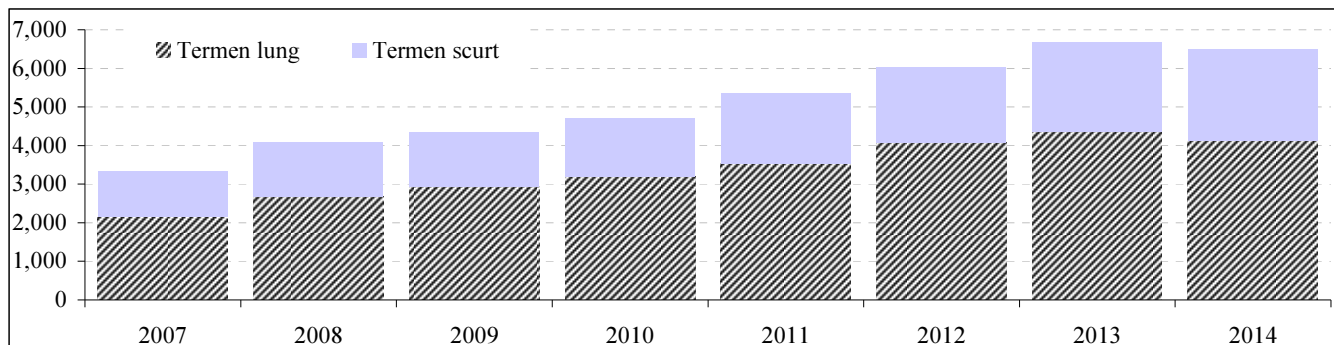
La sfârșitul anului 2014, *datoria externă publică și public garantată* a însumat 1,731.05 mil. USD (-2.5 la sută față de finele anului 2013), iar cea *privată negarantată* – 4,763.83 mil. USD (-2.7 la sută comparativ cu 31.12.2013) (tabelul 31).

Tabelul 31. *Datoria externă publică, public garantată și datoria privată negarantată (mil. USD)*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Datoria publică și public garantată	1,139.79	1,348.68	1,521.35	1,762.56	1,774.91	1,731.05
<i>Pe termen scurt</i>	0.10	0.03				
Alte angajamente aferente datoriei	0.10	0.03				
Arierate (principal și dobândă)	0.10	0.03				
din care datoria corporațiilor publice și UAT	0.10	0.03				
<i>Pe termen lung</i>	1,139.69	1,348.65	1,521.35	1,762.56	1,774.91	1,731.05
Împrumuturi	955.82	1,167.37	1,341.20	1,581.11	1,593.63	1,560.56
din care datoria corporațiilor publice și UAT	20.43	21.86	47.04	46.47	38.09	34.23
Alocări de DST de la FMI	183.87	181.28	180.15	181.45	181.28	170.49
Datoria privată negarantată	3,187.29	3,362.42	3,837.56	4,257.26	4,898.46	4,763.83
<i>Pe termen scurt</i>	1,327.85	1,433.91	1,727.31	1,836.05	2,209.66	2,232.77
Împrumuturi	23.67	29.45	47.78	60.19	86.24	60.92
Valută și depozite	179.38	101.97	148.99	144.80	371.33	233.57
Credite comerciale	683.96	775.72	947.34	987.77	1,066.57	1,071.44
Alte angajamente aferente datoriei	440.84	526.77	583.20	643.29	685.52	866.84
Arierate (principal și dobândă)	67.03	93.32	121.80	125.87	136.76	203.40
Altele	373.81	433.45	461.40	517.42	548.76	663.44
<i>Pe termen lung</i>	1,006.25	1,044.54	1,153.22	1,381.84	1,561.02	1,418.50
Împrumuturi	1,006.25	1,044.54	1,153.22	1,381.84	1,561.02	1,418.50
<i>Investiții directe: creditare intragrup</i>	853.19	883.97	957.03	1,039.36	1,127.78	1,112.56
Angajamente față de investitorii străini	853.19	883.97	957.03	1,039.36	1,127.78	1,112.56
<i>Pe termen scurt</i>	75.20	84.26	100.59	111.26	116.90	146.31
Arierate	75.20	84.26	93.57	97.72	107.19	136.81
Împrumuturi de la investitorii străini			7.02	13.54	9.71	9.50
<i>Pe termen lung</i>	777.99	799.71	856.44	928.10	1,010.88	966.25
Împrumuturi de la investitorii străini	777.99	799.71	856.44	928.10	1,010.88	966.25
TOTAL	4,327.08	4,711.10	5,358.91	6,019.82	6,673.37	6,494.88

Evoluția structurii datoriei externe pe scadențe este prezentată în diagrama 63.

Diagrama 63. *Structura datoriei externe pe scadențe, la sfârșitul perioadei (mil. USD)*

La 31 decembrie 2014, angajamentele pe *termen lung* au însumat 4,115.80 mil. USD (-5.3 la sută față de 31.12.2013) și au fost constituite din: împrumuturi de la investitorii străini direcți în proporție de 23.5 la sută, alte împrumuturi pe termen lung – 72.4 la sută și alocări de DST – 4.1 la sută (diagrama 64).

Datoria externă pe *termen scurt* s-a cifrat la 2,379.08 mil. USD (+2.3 la sută față de 31.12.2013) și cuprinde: credite comerciale (constituite în majoritate din avansuri primite și facturi neachitate la termen) – 45.0 la sută, datoria istorică pentru importul de resurse energetice – 27.5 la sută, arierate (angajamente neonorate la scadență la serviciul împrumuturilor externe atât pe termen lung, cât și pe termen scurt) – 14.3 la sută, conturile și depozitele bancare (la termen și la vedere) ale nerezidenților în băncile licențiate din Republica Moldova – 9.8 la sută, împrumuturi pe termen scurt – 3.0 la sută, precum și alte angajamente – 0.4 la sută (diagrama 65).

Diagrama 64. Structura datoriei externe pe termen lung pe tipuri de angajamente, la sfârșitul anului 2014

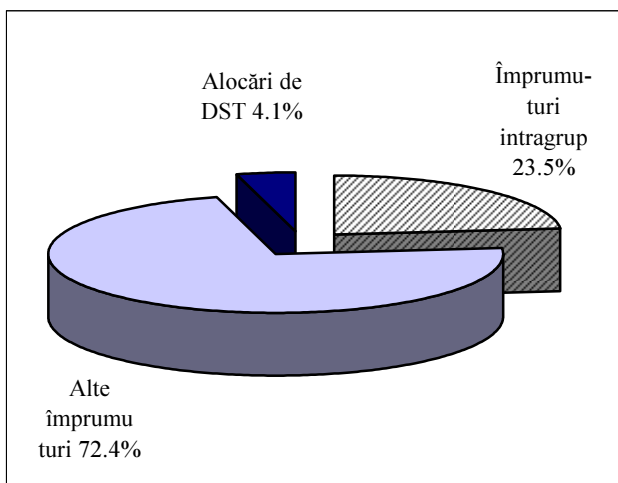
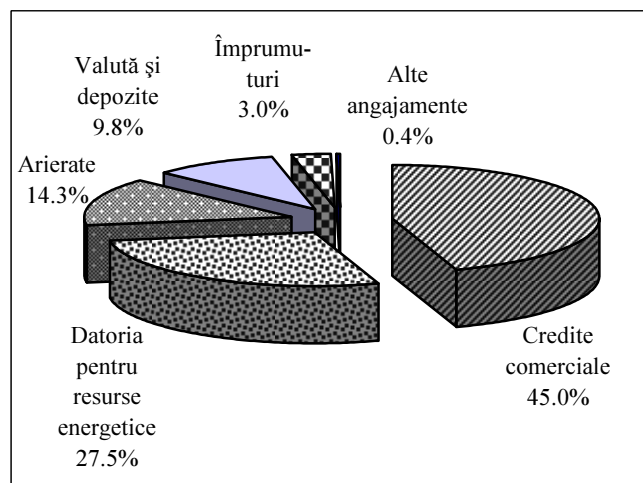

Diagrama 65. Structura datoriei externe pe termen scurt pe tipuri de angajamente, la sfârșitul anului 2014

Împrumuturile și alocările de DST constituie 4,526.44 mil. USD, din care 38.2 la sută sunt ale sectorului public (datoria BNM, datoria de stat directă și datoria privată asumată de stat în urma executării garanțiilor, datoria corporațiilor publice și UAT), iar 61.8 la sută revin împrumuturilor contractate de agenții economici din sectorul privat, inclusiv în cadrul creditării intragrup (tabelul 32).

Tabelul 32. Împrumuturi și alocări de DST la sfârșitul perioadei, prezentare sectorială (mil. USD)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Autorități monetare	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Împrumuturi (de la FMI)	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Datoria de stat directă	944.20	1,106.09	1,134.85	1,239.92	1,286.62	1,305.02
Împrumuturi	760.33	924.81	954.70	1,058.47	1,105.34	1,134.53
Alocări de DST de la FMI	183.87	181.28	180.15	181.45	181.28	170.49
Datoria garantată asumată de stat	13.30	10.08	7.63	5.64	3.55	1.10
Alte sectoare	13.30	10.08	7.63	5.64	3.55	1.10
Împrumuturi	13.30	10.08	7.63	5.64	3.55	1.10
Datoria UAT			15.44	20.02	15.00	14.25
Împrumuturi			15.44	20.02	15.00	14.25
Datoria corporațiilor publice	20.53	21.89	31.60	26.45	23.09	19.98
Alte sectoare	20.53	21.89	31.60	26.45	23.09	19.98
Împrumuturi	20.43	21.86	31.60	26.45	23.09	19.98
Arierate la împrumuturi	0.10	0.03				
Datoria privată garantată de stat	8.43	6.37	4.78	3.18	1.60	
Alte sectoare	8.43	6.37	4.78	3.18	1.60	
Împrumuturi	8.43	6.37	4.78	3.18	1.60	
Datoria privată negarantată de stat	1,950.89	2,051.97	2,280.25	2,607.28	2,911.77	2,795.39
Bănci	279.15	304.91	389.62	431.35	476.01	383.95
Împrumuturi	279.15	304.91	389.62	431.35	476.01	383.95
Alte sectoare (inclusiv de la investitorii străini)	1,671.74	1,747.06	1,890.63	2,175.93	2,435.76	2,411.44
Împrumuturi	1,529.51	1,569.48	1,675.49	1,952.33	2,191.82	2,071.23
Arierate la împrumuturi	142.23	177.58	215.14	223.60	243.94	340.21
TOTAL	3,090.68	3,400.64	3,801.60	4,369.83	4,686.70	4,526.44

Pe parcursul anului 2014, Republica Moldova a beneficiat în continuare de sprijinul organizațiilor internaționale, Guvernul și UAT valorificând 155.98 mil. USD pentru proiecte finanțate din surse externe, situația generală fiind prezentată în tabelul 33.

Tabelul 33. Împrumuturi și alocări de DST – detalii suplimentare (mil. USD)

	Stoc la 31.12.2013	Trageri	Plăți reale de principal	Acumulări de arierate la dobândă	Fluctuația ratei de schimb	Stoc la 31.12.2014
Datoria autorităților monetare	445.07		-29.27		-25.10	390.70
credite multilaterale	445.07		-29.27		-25.10	390.70
Datoria de stat directă	1,286.62	153.42	-48.47		-86.55	1,305.02
credite multilaterale și alocări de DST	1,107.08	131.46	-25.70		-78.94	1,133.90
credite bilaterale	179.54	21.96	-22.77		-7.61	171.12
Datoria garantată asumată de stat	3.55		-2.23		-0.22	1.10
de la alți creditori	3.55		-2.23		-0.22	1.10
Datoria UAT	15.00	2.56	-2.48		-0.83	14.25
credite multilaterale	13.95	2.56	-1.44		-0.82	14.25
de la alți creditori	1.05		-1.04		-0.01	0.00
Datoria corporațiilor publice	23.09	6.17	-7.44		-1.84	19.98
credite multilaterale	5.66	1.86	-0.79		-2.44	4.29
de la alți creditori	17.43	4.31	-6.65		0.60	15.69
Datoria privată garantată de stat	1.60		-1.60			
credite multilaterale	1.60		-1.60			
Datoria negarantată de stat	2,911.77	497.21	-541.85	16.95	-88.69	2,795.39
credite multilaterale	353.79	40.37	-117.77		-12.58	263.81
de la alți creditori	2,557.98	456.84	-424.08	16.95	-76.11	2,531.58
TOTAL	4,686.70	659.36	-633.34	16.95	-203.23	4,526.44

Distribuția angajamentelor externe pe principalii creditori ai Republicii Moldova este prezentată în tabelul 34.

Tabelul 34. Împrumuturi externe și alocări de DST, specificarea creditorilor (mil. USD)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Autorități monetare	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
FMI	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	390.70
Datoria de stat directă	944.20	1,106.09	1,134.85	1,239.92	1,286.62	1,305.02
<i>Organisme internaționale</i>	<i>688.36</i>	<i>855.53</i>	<i>920.06</i>	<i>1,039.32</i>	<i>1,107.08</i>	<i>1,133.90</i>
BIRD și AID	441.16	479.41	508.16	562.93	568.70	564.16
BERD	1.46	0.49	3.49	14.41	32.74	48.06
FIDA	37.18	42.31	45.42	54.24	63.84	61.51
BDCE	12.91	12.34	13.30	17.82	27.73	27.53
BEI	11.78	16.49	24.15	62.03	86.49	124.55
FMI	183.87	304.49	325.54	327.89	327.58	308.09
<i>Relații bilaterale</i>	<i>255.84</i>	<i>250.56</i>	<i>214.79</i>	<i>200.60</i>	<i>179.54</i>	<i>171.12</i>
SUA	53.82	51.24	48.65	46.07	43.48	40.90
Japonia	23.50	23.40	21.23	16.25	10.38	24.62
Rusia	121.30	109.09	96.89	84.68	70.06	55.45
Romania	9.40	9.40	9.40	8.06	6.71	5.37
Germania	38.67	33.99	31.29	30.31	28.64	22.81
Polonia		15.00				
Austria				9.04	15.21	18.00
Turcia	7.93	7.14	6.35	5.56	4.76	3.97
altele	1.22	1.30	0.98	0.63	0.30	
Datoria garantată asumată de stat	13.30	10.08	7.63	5.64	3.55	1.10
Alți creditori	13.30	10.08	7.63	5.64	3.55	1.10
Datoria UAT			15.44	20.02	15.00	14.25
<i>Organisme internaționale</i>			11.43	11.32	13.95	14.25
IFC			5.00	4.69	7.07	8.17
BEI			6.43	6.63	6.88	6.08
Alți creditori			4.01	8.70	1.05	
Datoria corporațiilor publice	20.53	21.89	31.60	26.45	23.09	19.98
<i>Organisme internaționale</i>	<i>9.46</i>	<i>8.75</i>	<i>16.39</i>	<i>16.50</i>	<i>5.66</i>	<i>4.29</i>
BERD	9.31	8.61	14.80	14.86	5.66	4.29
BEI	0.14	0.13	1.59	1.64		
Alți creditori	11.07	13.14	15.21	9.95	17.43	15.69
Datoria privată garantată de stat	8.43	6.37	4.78	3.18	1.60	
<i>Organisme internaționale</i>	<i>8.43</i>	<i>6.37</i>	<i>4.78</i>	<i>3.18</i>	<i>1.60</i>	
BERD	8.43	6.37	4.78	3.18	1.60	
Datoria privată negarantată de stat	1,950.89	2,051.97	2,280.25	2,607.28	2,911.77	2,795.39
Organisme internaționale	160.36	235.67	307.84	358.37	353.79	263.81
Alți creditori	1,790.53	1,816.30	1,972.41	2,248.91	2,557.98	2,531.58
TOTAL	3,090.68	3,400.64	3,801.60	4,369.83	4,686.70	4,526.44

Datoria de stat externă față de *creditorii multilaterali* la 31 decembrie 2014 a constituit 1,133.90 mil. USD, ponderea majoră în soldul datoriei de stat externe au deținut-o: BIRD și AID –43.2 la sută, FMI – 23.6 la sută; BEI – 9.5 la sută, FIDA – 4.7 la sută. Angajamentele față de *creditorii bilaterali* au constituit 171.12 mil. USD, din care 32.4 la sută revin Guvernului Rusiei.

Evoluția gradului de îndatorare a Republicii Moldova este prezentată în tabelul 35.

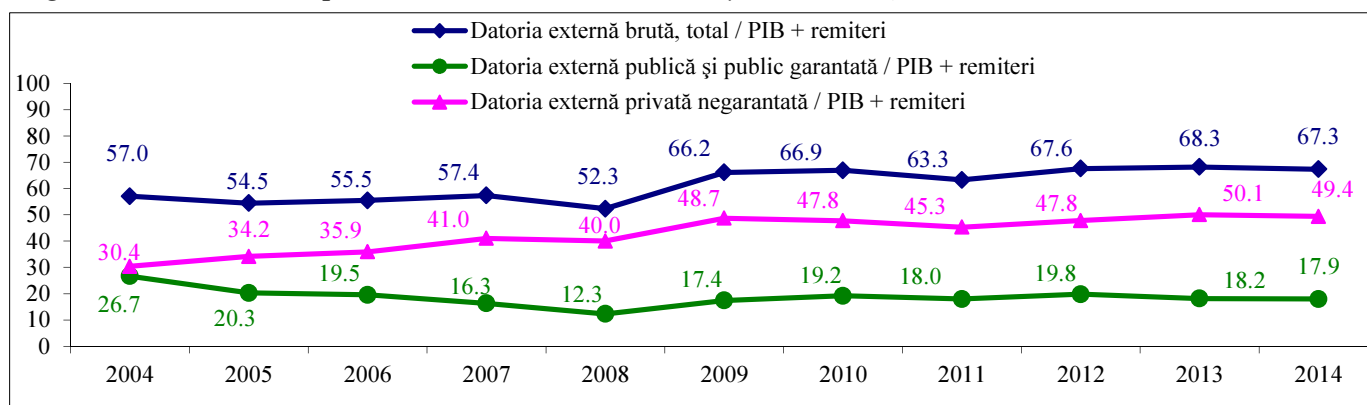
Tabelul 35. *Indicatorii ce vizează datoria externă*

	UM	2010	2011	2012	2013	2014
Datoria externă la sfârșit de perioadă	mil. USD	4,711.10	5,358.91	6,019.82	6,673.36	6,494.88
Datoria externă sub formă de împrumuturi și alocări de DST	mil. USD	3,400.64	3,801.60	4,369.83	4,686.70	4,526.44
Serviciul datoriei externe publice și public garantate sub formă de împrumuturi și alocări de DST (conform orarului)	mil. USD	77.94	95.25	100.63	126.27	110.70
Serviciul datoriei externe publice și public garantate sub formă de împrumuturi și alocări de DST (plăți efective)	mil. USD	77.94	95.26	100.63	126.27	110.70
Serviciul datoriei de stat externe (plăți efective)	mil. USD	60.51	77.92	63.95	69.10	66.10
Serviciul datoriei externe publice și public garantate sub formă de împrumuturi și alocări de DST (conform orarului) / export de bunuri și servicii	%	3.4	3.0	3.2	3.7	3.3
Serviciul datoriei externe publice și public garantate sub formă de împrumuturi și alocări de DST (plăți efective)/export de bunuri și servicii	%	3.4	3.0	3.2	3.7	3.3
Active oficiale de rezervă / Datoria externă pe termen scurt	%	113.1	107.5	129.2	121.2	90.6

Indicatorii gradului de îndatorare

Pe parcursul anului 2014, raportul dintre datoria externă brută și suma PIB și remiteri* a constituit 67.3 la sută, diminuându-se cu 1.0 p.p. față de situația din anul 2013 (diagrama 66). Datoria externă publică și public garantată a Republicii Moldova nu a depășit plafonul de 45 la sută din suma PIB și remiteri*, atingând nivelul de 17.9 la sută, în descreștere cu 0.3 p.p. (diagrama 67).

Diagrama 66. *Evoluția raportului dintre datoria externă și suma PIB și remiteri*, %*

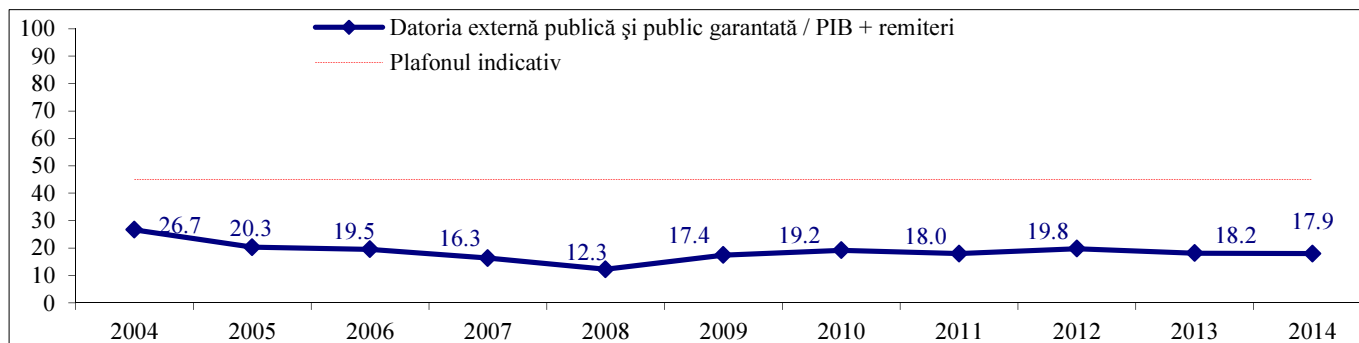

* se asumă a fi suma compensării primite pentru muncă în străinătate minus cheltuielile (inclusiv taxele) și transferurile angajaților primite din străinătate

Notă: Plafioane indicative în baza scorului CPIA (Country Policy and Institutional Assessment) elaborat de Banca Mondială. În anul 2012, indicele *IDA resource allocation* al Republicii Moldova s-a majorat până la 3.8, astfel plafioanele s-au stabilit la nivelul: 45 la sută pentru raportul dintre datorie și suma dintre PIB și remiteri, 160 la sută pentru raportul dintre datorie și suma exporturilor și remiterilor, 300 la sută pentru raportul dintre datorie și veniturile bugetului, 20 la sută pentru raportul dintre serviciul datoriei și suma exporturilor și remiterilor și 22 la sută pentru raportul dintre serviciul datoriei și veniturile bugetului. <http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2013/110513.pdf>

* suma compensării primite pentru muncă în străinătate minus cheltuielile (inclusiv taxele) și transferurile angajaților primite din străinătate.

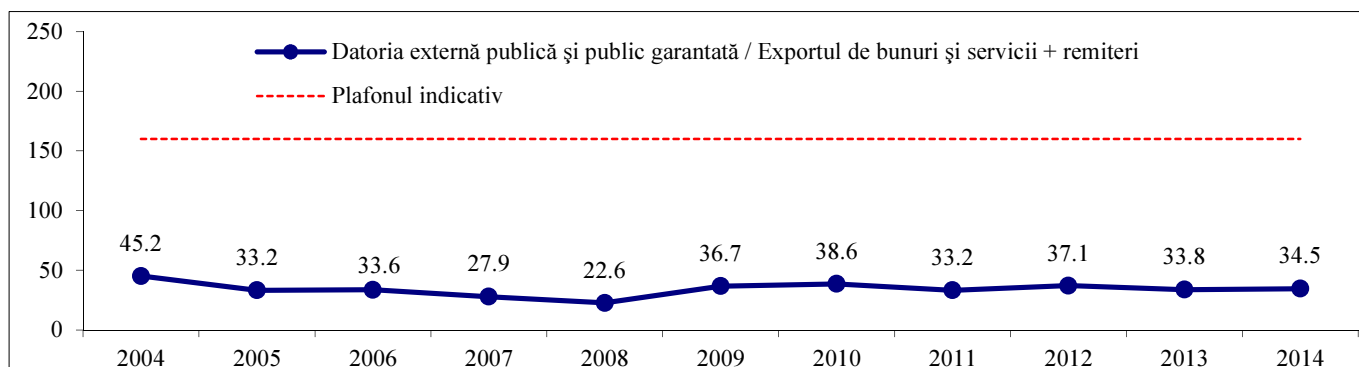
Diagrama 67. *Evoluția raportului dintre datoria externă publică și public garantată și suma PIB și remiteri*, %*

* suma compensării primite pentru munca în străinătate minus cheltuielile (inclusiv taxele) și transferurile angajaților primite din străinătate

Raportată la suma exporturilor de bunuri și servicii și remiteri realizate în 2014, datoria externă publică și public garantată a constituit 34.5 la sută, majorându-se cu 0.7 p.p. față de anul 2013 pe fundalul descreșterii exporturilor (diagrama 68).

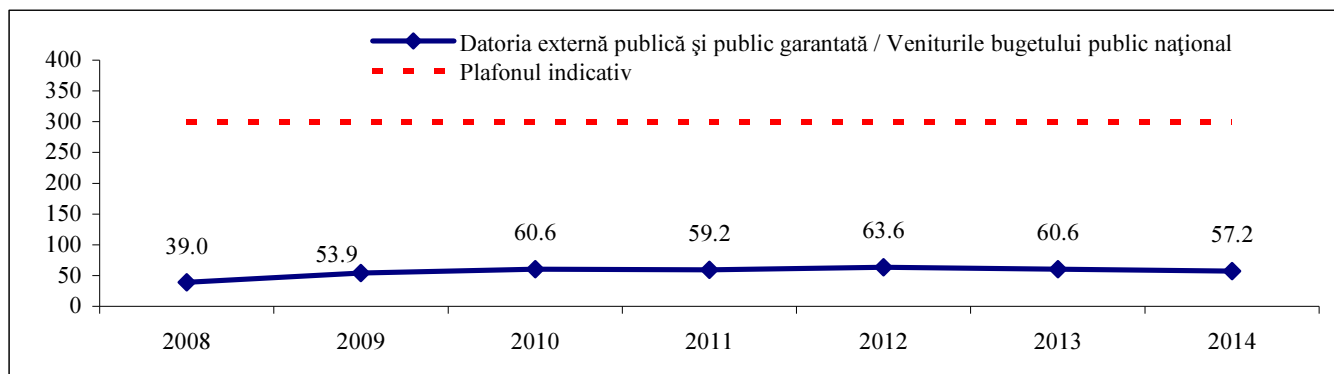
Diagrama 68. *Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și suma dintre exportul de bunuri și servicii și remiteri*, %*

* suma compensării primite pentru munca în străinătate minus cheltuielile (inclusiv taxele) și transferurile angajaților primite din străinătate.

Raportul dintre datoria externă publică și public garantate și veniturile bugetului public național este în descreștere comparativ cu finele anului 2013 cu 3.4 p.p. (de la 60.6 la sută în 2013 până la 57.2 la sută în anul de raportare), (diagrama 69).

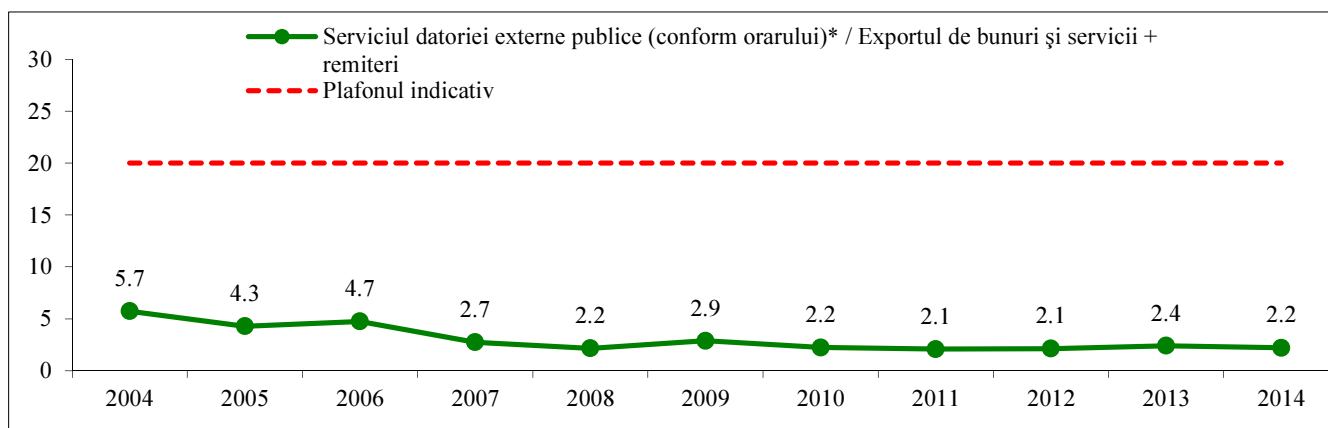
Diagrama 69. *Raportul dintre datoria externă publică și public garantată și veniturile bugetului public național, %*

Serviciul angajamentelor publice, conform acordurilor, în ultimii zece ani este situat sub nivelul de 5 la sută din suma exportului de bunuri și servicii și remiteri (diagrama 70).

Diagrama 70. Raportul dintre serviciul datoriei externe publice* și suma exportului de bunuri și servicii și remiteri**%
și remiteri**%*

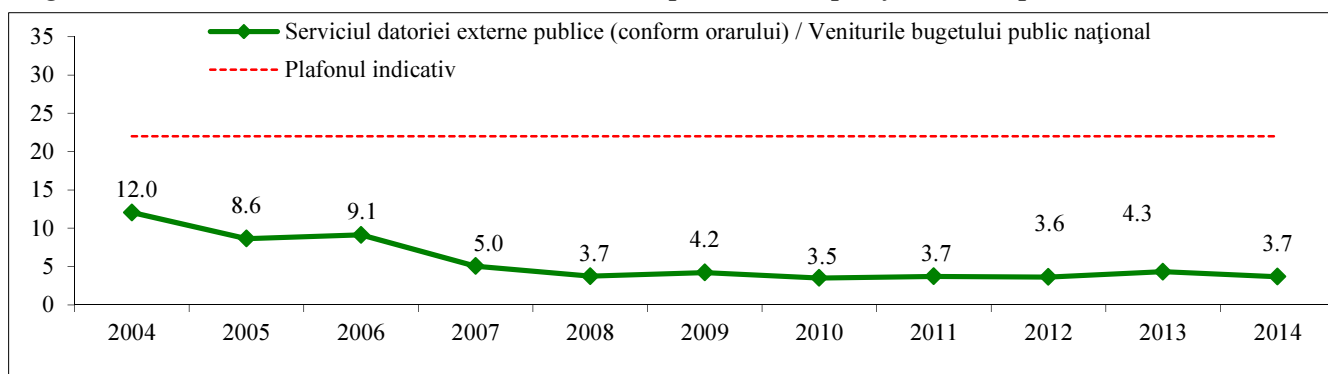

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

** suma compensării primite pentru munca în străinătate minus cheltuielile (inclusiv taxele) și transferurile angajaților primite din străinătate.

Presiunea serviciului datoriei externe publice asupra finanțelor publice s-a diminuat pe parcursul anului 2014 cu 0.6 p.p., rămânând însă în continuare la un nivel scăzut (3.7 la sută din veniturile bugetului public național) (diagrama 71).

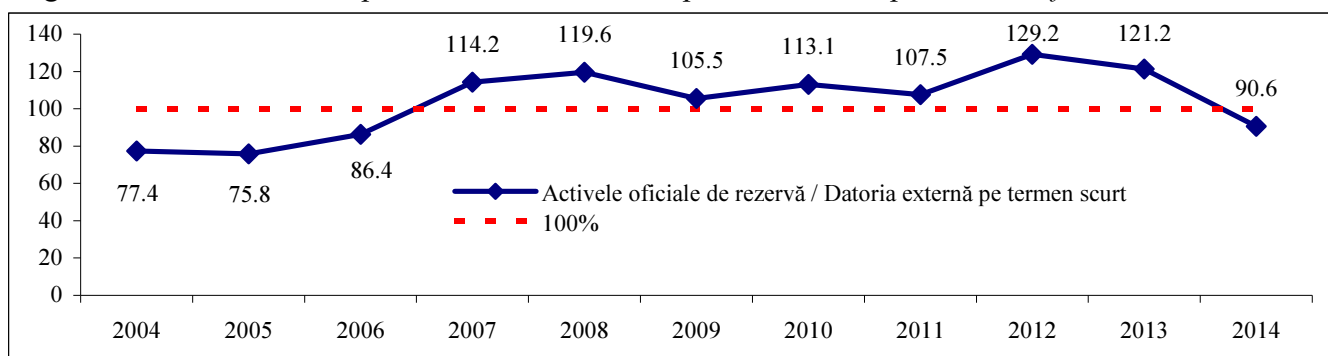
Diagrama 71. Presiunea serviciului datoriei externe publice* asupra finanțelor publice, %

* inclusiv serviciul împrumuturilor private garantate și asumate de stat

Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt cu activele oficiale de rezervă ale statului a constituit 90.6 la sută, în scădere cu 30.6 puncte procentuale față de anul precedent (diagrama 72).

Diagrama 72. Gradul de acoperire a datoriei externe pe termen scurt prin active oficiale de rezervă, %

Anexa 1. Datoria externă a Republicii Moldova pentru perioada 31.12.2002-31.12.2014, prezentare sectorială

milioane USD

	31.12. 2004	31.12. 2005	31.12. 2006	31.12. 2007	31.12. 2008	31.12. 2009	31.12. 2010	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.03. 2014*	30.06. 2014*	30.09. 2014*	31.12. 2014
Sector guvernamental	699.38	657.56	718.19	765.76	778.26	957.50	1,116.18	1,157.92	1,265.59	1,305.17	1,311.87	1,350.06	1,314.12	1,320.37
<i>Pe termen scurt</i>	<i>20.86</i>	<i>36.25</i>	<i>0.13</i>											
Alte angajamente aferente datoriei	20.86	36.25	0.13											
Arierate	20.86	36.25	0.13											
<i>Pe termen lung</i>	<i>678.52</i>	<i>621.31</i>	<i>718.06</i>	<i>765.76</i>	<i>778.26</i>	<i>957.50</i>	<i>1,116.18</i>	<i>1,157.92</i>	<i>1,265.59</i>	<i>1,305.17</i>	<i>1,311.87</i>	<i>1,350.06</i>	<i>1,314.12</i>	<i>1,320.37</i>
Obligațiuni și alte titluri de angajamente	31.76	25.40	19.04	12.69	6.35									
Împrumuturi	646.76	595.91	699.02	753.07	771.91	773.63	934.90	977.77	1,084.14	1,123.89	1,130.15	1,168.30	1,139.04	1,149.88
Alocări DST						183.87	181.28	180.15	181.45	181.28	181.72	181.76	175.08	170.49
Autorități monetare	125.94	95.44	140.96	159.36	166.97	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	439.27	432.65	407.66	390.70
<i>Pe termen lung</i>	<i>125.94</i>	<i>95.44</i>	<i>140.96</i>	<i>159.36</i>	<i>166.97</i>	<i>153.33</i>	<i>204.24</i>	<i>327.05</i>	<i>467.34</i>	<i>445.07</i>	<i>439.27</i>	<i>432.65</i>	<i>407.66</i>	<i>390.70</i>
Împrumuturi	125.94	95.44	140.96	159.36	166.97	153.33	204.24	327.05	467.34	445.07	439.27	432.65	407.66	390.70
Bănci	74.37	86.71	150.29	358.98	561.36	457.60	406.62	544.11	581.82	856.83	922.89	941.62	1,038.85	625.62
<i>Pe termen scurt</i>	<i>41.55</i>	<i>50.95</i>	<i>106.78</i>	<i>198.93</i>	<i>283.13</i>	<i>189.98</i>	<i>113.18</i>	<i>184.17</i>	<i>189.32</i>	<i>423.38</i>	<i>504.93</i>	<i>544.06</i>	<i>676.32</i>	<i>282.26</i>
Împrumuturi	2.00			10.14	56.78	10.60	10.60	28.85	38.85	42.57	49.57	53.71	53.42	40.58
Valută și depozite	39.55	50.95	106.78	178.49	226.35	179.38	101.97	148.99	144.80	371.33	447.25	482.24	614.79	233.57
Alte angajamente aferente datoriei				10.30			0.61	6.33	5.67	9.48	8.11	8.11	8.11	8.11
<i>Pe termen lung</i>	<i>32.82</i>	<i>35.76</i>	<i>43.51</i>	<i>160.05</i>	<i>278.23</i>	<i>267.62</i>	<i>293.44</i>	<i>359.94</i>	<i>392.50</i>	<i>433.46</i>	<i>417.96</i>	<i>397.56</i>	<i>362.53</i>	<i>343.36</i>
Împrumuturi	32.82	35.76	43.51	160.05	278.23	267.62	293.44	359.94	392.50	433.46	417.96	397.56	362.53	343.36
Alte sectoare	791.08	980.30	1,092.86	1,432.28	1,784.69	1,905.46	2,100.09	2,372.80	2,665.70	2,938.52	3,033.13	3,022.69	2,999.85	3,045.63
<i>Pe termen scurt</i>	<i>522.21</i>	<i>683.02</i>	<i>744.56</i>	<i>918.12</i>	<i>1,052.71</i>	<i>1,137.97</i>	<i>1,320.76</i>	<i>1,543.14</i>	<i>1,646.73</i>	<i>1,786.29</i>	<i>1,880.01</i>	<i>1,881.61</i>	<i>1,942.59</i>	<i>1,950.51</i>
Împrumuturi	0.12	1.40	0.80	30.87	16.87	13.07	18.85	18.93	21.34	43.68	45.16	21.97	21.61	20.34
Credite comerciale	175.02	338.64	387.41	501.73	622.95	683.96	775.72	947.34	987.77	1,066.57	1,045.66	1,125.55	1,153.91	1,071.44
Alte angajamente aferente datoriei	347.07	342.98	356.35	385.52	412.89	440.94	526.19	576.87	637.62	676.04	789.19	734.09	767.07	858.73
Arierate	53.35	51.79	34.00	40.74	50.88	67.13	93.35	121.80	125.87	136.76	142.78	149.26	177.91	203.40
Altele	293.72	291.19	322.35	344.78	362.01	373.81	432.84	455.07	511.75	539.28	646.41	584.83	589.16	655.33
din care datoria pentru resurse energetice	285.12	286.64	317.80	343.16	360.39	372.19	419.64	453.45	505.67	537.66	644.79	583.21	587.54	653.71
<i>Pe termen lung</i>	<i>268.87</i>	<i>297.28</i>	<i>348.30</i>	<i>514.16</i>	<i>731.98</i>	<i>767.49</i>	<i>779.33</i>	<i>829.66</i>	<i>1,018.98</i>	<i>1,152.23</i>	<i>1,153.12</i>	<i>1,141.08</i>	<i>1,057.26</i>	<i>1,095.12</i>
Împrumuturi	244.59	297.28	348.30	514.16	731.98	767.49	779.33	829.66	1,018.98	1,152.23	1,153.12	1,141.08	1,057.26	1,095.12
Investiții directe: creditare intra-grup	191.03	258.00	386.23	601.34	788.18	853.19	883.97	957.03	1,039.37	1,127.78	1,109.65	1,095.32	1,105.80	1,112.56
Angajamente față de investitorii străini	191.03	258.00	386.23	601.34	788.18	853.19	883.97	957.03	1,039.37	1,127.78	1,109.65	1,095.32	1,105.80	1,112.56
Arierate	23.03	18.37	46.23	50.51	62.20	75.20	84.26	93.57	97.72	107.19	114.88	124.37	123.77	136.81
Împrumuturi de la investitorii străini	168.00	239.63	340.00	550.82	725.98	777.99	799.71	863.46	941.64	1,020.59	994.77	970.95	982.03	975.75
TOTAL	1,881.80	2,078.01	2,488.53	3,317.72	4,079.46	4,327.08	4,711.10	5,358.91	6,019.82	6,673.37	6,816.81	6,842.34	6,866.28	6,494.88

* date actualizate